

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Borisori nerandate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
SIFURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.
Nax. Augensfeld & Emeric Lo-
ner, Heinrich Schalk, A. O.
pelik Nachf., Anton Orpplik,
In Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII) Erssébet-körut
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarifar și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 34 cor., pe șase lu-
ni 12 cor., pe trei luni 8 cor.
M-rii de Duminică 4 cor. pe ar-
ticol.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
M-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 30 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dunsul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un exem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 239.

Brașov, Joi 5 (18) Noembrie

1909.

Granite etnice! »N. Rom.« traduce din „Humanitat” »organ al tuturor intereselor omenesti internationale«, urmatorul articol-epel:

»Pacificarea Europei. Tesă dedicată congresului de federație europeană din Roma și tuturor viitoarelor congrese de pace.

»1. Greșala cea mare a celor mai mulți pacifiști este părerea naivă, că o pace trainică este cu putință pe bazele stării de lucruri de azi.

»2. Statele actuale ale Europei sunt, în mare parte, rezultatul a nenumărate nedreptăți și brutalități; prin urmare hotarele lor politice sunt adese ori arbitrare și nenaturale. Atât timp cât Statele nu sunt strict naționale, o pace statornică nu e cu putință.

»3. Deci scopul principal al pacifiștilor ar trebui să fie acesta: să contribuie la identificarea (pe cât e cu putință) a hotarelor politice și naționale (sau lingvistice.)

»4. Acest postulat cere, înainte de toate:

a) Restituția Poloniei ca Stat independent.

b) Disoluția Austriei în elementele sale naționale.

c) Incorporarea tuturor Românilor la România,* a tuturor Germanilor în Germania, a tuturor Francezilor în Franța, a tuturor Italianilor în Italia etc.

»5. Naționalitățile cari sunt prea mici pentru a forma State independente, pot face parte dintr-un Stat mai mare, dar trebuie să aibă autonomie interioară.

»6 Viața politică a timpului nostru are evident două tendinți: naționalizarea și federalizarea. Pentru nici una din ele nu e nevoie să se poarte războiul, dacă fiecare națiune renunță la apăsarea altor popoare.

* Cuvintele subliniate sunt scrise de mână în textul tipărit. — (N. Tr.)

»7. Federarea Europei pe bazele stării de lucruri de astăzi ar fi un turn de hârtie, care ar dispărea la cea dintâi criză serioasă. Numai națiunile omogene, libere și autonome pot forma o federațiune statornică.»

Revista e scoasă de d-l Dr. H. Molenaar, profesor în Kocbel (Bavaria).

Până aci trad. din »N. R.« Noi am dat-o mai mult ca o ciudățenie de cugtare normă. Părerile noastre însă sunt cu totul opuse în chestia statelor naționale. Statele eterogene își au și ele rostul lor. Uneori sunt chiar necesare, pentru a forma un fel de supapă între statele naționale, în plină rivalitate!! Nu graniță specială pentru fiecare popor, ci sinceră dreptate pentru fiecare popor — și pacea e gata.

Iar pacea asta generală și particulară, nu prin politică vom ajunge-o desigur! Reforma trebuie să pornească din suflete, și trebuie să se facă prin cultură! Un stat în adevăr cult, totdeauna va fi pentru pace, chiar și cu prețul unor jertfe.

Până acum politica a fost dușmanul culturii, a sălbăticit numai sufletele! Cu deosebire ale semicivililor și mediocrilor.

Rostul politic al Triplei Alianțe.

De K. Lamprecht.

„N. Fr. Pr.» publică următoarele apreteieri de actualitate, după cel din urmă volum al cunoscutului istoric german K. Lamprecht:

„Se poate pune întrebarea dacă Bismarck a ales bine când a trebuit să se hotărească între Rusia și Austro-Ungaria și a ales-o pe cea din urmă. Greutatea problemei, care stă în picioare și azi, și-a arătat-o și în momentul istoric când și-a primit deslegarea, prin faptul că dintre cei doi Hohenzollerni, reprezentanți ai două generații, unul a fost contra și altul

pentru Austro-Ungaria: împăratul ținea din răspuțeri la Rusia, iar prințul moștenitor, viitorul împărat Friedrich, la Austro-Ungaria. Acesta a ținut așa de mult la prietenia Austro-Ungariei, încât el a izbutit în lucrul așa de greu, de a schimba părerea împăratului. Nu cumva s'ar putea susține și astăzi că Bismarck a greșit? Francezii, prețuind alianța lor cu Rusia, sunt aplecați a crede că da.

Istoricul însă, când va voi să-și dea părerea, nu va aduce argumente cari vorbesc pentru și de acele cari vorbesc contra hotărârei. Va căuta, dimpotrivă, să lege cu trecutul ceea ce s'a întâmplat și va fi mulțumit, dacă va izbuti a arăta că alianța aceasta este urmarea unor tendinți vechi ale evoluției și ale unei contopiri organice.

Istoria Europei dela înființarea statelor mari a popoarelor romano-germane se poate împărți în mai multe perioade caracterizate prin ivirea și predominarea politică a unor grupe mari de state. În epoca întâia a istoriei politice a familiei actuale de popoare europene avem hegemonia Apusului, arătat desăvârșit prin împărăția lui Carol cel Mare. Apoi a urmat, în vârsta de mijloc, domnia politică a centrului Europei, aflător la Miază-Noapte și la Miază-Zi de Alpi. S'a înființat împărăția germană, mai apoi Impărăția sfântă romană a națiunii germane, cu granița sa italiană, provențială și burgundă și întinzându-se până la Ungaria și Sudeți.

Franța și Anglia erau pe treapta a doua, și s'a putut vorbi de-a le sili să fie vasale împărăției din mijlocul Europei.

Dar paginile cele mai triste ale istoriei politice arată cum a căzut și această combinație. Incercarea, (veacul XV-lea) de a-i da o organizație

federală înăuntru și deci putere nouă precum și încercarea (veacul al XVI-lea) de a-și spori puterea în afară de a se uni cu puterea spaniolă, care se innălta atotputernică în Apus, n'au izbutit. Iar veacul al XVII-lea i-a adus ruina desăvârșită pe câmpurile de luptă ale războiului de 30 de ani.

În loc s'a ridicat iarăși domnia Apusului: a Spaniei, din nou a Franței, ba ținând seamă de întinderea europeană în lumile descoperite sau cel puțin deschise de curând — a Olandei și a Angliei. Apoi în această perioadă s'a complectat icoana devoltării politice prin intrarea mai deplină în viața europeană a Răsăritului.

Chiar când cu căderea împărăției germane în veacul al XIV-lea și a XV-lea începuse a simți că Lituanienii, Polonii, Ungurii și chiar Bohemii năzueau să întemeieze regate puternice. Începând din veacul al XVII-lea, și neîndoios dominând din al XVIII-lea, este Rusia. Tot odată s-au făcut legături între Apusul predominant și între Răsăritul, care mergea crescând. Așa au fost legăturile între Franța și Turcia și între Franța și Rusia, ba, vremelniceste și cele între Franța și Suedia. Aceste legături împingeau în jos pe Europa mijlocie și anume pe Germania și pe Austria, care era aproape neatârnată, lângă Germania și Italia. Urmarea acestor legături este războiul de șapte ani și timpurile Napoleonilor.

Întâmplările de la începutul veacului al XIX-lea alcătuiesc o perioadă nouă, a patra. Mijlocul Europei iarăși începe a se mișca politicește și a se înălța. Cele mai adânci tendinți ale vremii sunt pricina acestei înălțări: viața nouă economică cu urmările ei istorico-sociale și nevoia simțită de unități de stat mai întinse geografic-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

„Una, ca toate.”

Dramă de Oscar Wilde

Trad. de I. Broșu.

PERSOANELE:

Lord Illingworth.
Sir John Pontefract
Lord Alfred Rufford.
Mr. Kelvil, deputat.
Pastorul Dr. Daubeney.
Gerald Arbuthnot.
Farguhar, portar.
Francis, lacheu.
Lady Hunstanton
Lady Carolina Pontefract.
Lady Stulfield.
Mrs. Allonby.
Miss. Hester Worsley.
Alice, fată în casă.
Mrs. Arbuthnot.

Acțiunea acestei piese, se petrece în 24 de ore, timpul de față, în Anglia.

Actul I.

(Scena: grădina, în fața terasei, la Hunstanton. Sir John, Lady Carolina Pontefract și Miss Worsley, șed pe scaune, sub un stejar puternic.)

Lady Carolina: Aceasta e, mi se pare, prima casă englezească la țară, în care ați locuit, Miss Worsley?

Hester: Da, lady Carolino.

Lady Carolina: Am auzit, că în America n-aveți asemenea case la țară?

Hester: Nu prea multe.

Lady Carolina: În general: aveți țară? Ceia-ce înțelegem noi prin acest cuvânt: »țară«?

Hester (zimbând): Noi, lady Carolino avem cea mai mare țară din lume. La școală, ni se spunea, că statele noastre s-ar asemăna, în mărime, cu Anglia și cu Franța de-odată.

Lady Carolina (lui sir John): Iohn, ar trebui să-ți pui șalul. De ce să-ți faci atâtea șaluri, și tu, să nu le porți?

Sir John: Carolino, mi-e foarte cald, te asigur.

Lady Carolina: Iohn, nu te cred. În fine miss Worsley, n'ați fi putut afla niciunde, o regiune mai superbă. Casa, într-adevăr e foarte umedă, extrem de umedă și buna lady Hunstanton nu e destul de precaută, cu oaspeții, pe cari îi invită. (lui sir John) Jana, prea amestecă persoanele invitate! Lordul Illingworth, e un bărbat foarte distins. Numai cinste-ți poate face să-l întâlnești; și deputatul mr. Kettle...

Sir John: Kelvil, draga mea, Kelvil.

Lady Carolina: Dânsul e de sigur un bărbat onorabil. Numele lui, nu l-am auzit nici-od. tă, dar pentru un asemenea om, vorbesc volumele. Mrs. Allonby, nu-i dispună să admită întru toate lucrul acesta.

Hester: Nu-mi pot da seama de ce, dar am oare-care antipatie față de mrs. Allonby.

Lady Carolina: Miss Worsley, nu înțeleg, cum pot avea străinii, din alte țări, simpatii sau antipatii, față de persoanele cari vor fi invitate? Mrs. Allonby, e dintr-o familie foarte bună. Dânsa e nepoata lordului Brancaster. Natural, se poartă că înainte de a se mărita, ar fi fugit de două ori de acasă. Așa-i gura lumii; eu, nu cred să fi fugit mai mult decât odată!

Hester: Mr. Arbuthnot e foarte draguț.

Lady Carolina: Da, da, tânărul acela, oficiant de bancă. E foarte frumos din partea doamnei Hunstanton, să-l invite și pe dânsul; chiar lordul Illingworth, îl iubeste din suflet. Nu știu dacă Jane face bine cercând să-l scoată din societatea lui. Pe vremea mea, miss Worsley, nu se interesa nimeni în societatea noastră, de lupta pentru existență; ni-se părea o ne-cuviință.

Hester: Oamenii munciei, aceștia sunt bărbați, pe cari li stimăm noi mai mult în America!

Lady Carolina: Nu mă îndoesc.

Hester: Mr. Arbuthnot are un caracter admirabil, e așa de simplu, atât de sincer, dânsul e unul din cele mai distinse caractere, pe cari le-am întâlnit vreodată. Îți servește numai spre onoare, a vorbi cu el.

Lady Carolina: În Anglia, miss Wors-

ley, nu se obicinuește, ca o femeie tânără, să vorbească cu atâta entuziasm, despre un bărbat. Femeile engleze își ascund sentimentele, până după mărițiș; abia atunci le manifestează.

Hester: În Anglia nu permiteți o legătură de preținie între un tânăr și o fată?

(Lady Hunstanton intră; în urma ei un lacheu cu șaluri și cu o perină.)

Lady Carolina: N-o recomandăm și nu sfătuim pe nimeni. Jano, tocmai povesteam, în ce societate fermeceătoare ne-ai invitat. E un talent să întrușezi o societate; te pricepi să alegi, de minune.

Lady Hunstanton: Ce frumos din partea ta, dragă Carolino! Ne potrivim așa de bine unii cu alții. Giagașul nostru oaspe din America o să ducă cu sine peste mare, amintiri dulci, din viața noastră de la țară. (cătră lacheu) Francis, te rog dă-mi șalul și perinele. Mai adu-mi încă un șal. (lacheul iese să aducă șalul — intră Gerald Arbuthnot.)

Gerald: Lady Hunstanton, îți aduc o veste splendidă. Lordul Illingworth, mi-a oferit un post de secretar, pe lângă persoana sa.

Lady Hunstanton: Secretarul lordului Illingworth? Gerald, mi-ai spus o veste excelentă; vei avea de sigur un viitor strălucit, mama D-tale va fi încântată; spune-mi te rog, cum ași face s-o chem și pe dânsa astă-seară? Va veni, Gerald? Ce greu e s-o scoți chiar și mai arare-ori din casă!

cește, biruința subiectivismului cu urmările politice: idea unirei și în sfârșit cu imperialismul, urmare autoritară a tendinței democratice spre unire.

Se știe cu ce tărie au lucrat aceste puteri uriașe, în deosebi în Europa mijlocie: în cea mai deplină armonie a combinațiilor cu puțință, între granițele împărăției germane de astăzi, care tocmai de-aceia a căpătat rolul conducător între statele centrale ale Europei; cu mai mare accentuare a ideii de unitate politică și de aceea, relativ vorbind, timpuriu, în Italia, care își desăvârșește în urmă dezvoltarea economică; iar în Austro-Ungaria, mai ales supt predominarea imperialismului, și de aceea c-o putere, care s-a mobilizat mult mai târziu din pricină că Austria e alcătuită din atâtea naționalități și atât de desbinate.

Dar, odată ce aceste puteri adânci au început a lucra și s-au intrupat atât în unitatea Italiei, cât și a Germaniei, precum și întărirea sentimentului dinastic în Austro-Ungaria, a fost și este, putem zice, în firea lucrurilor, să se alieze aceste trei state, ofensiv și defensiv.

Astfel, cum și-ar fi putut apăra desvoltarea puterilor lor istorice în potrirea statelor mari din Răsărit și mai ales din Apus, cari nu puteau să nu vază o primejdie pentru ele în progresul acestei mișcări din centrul Europei.

În această situație se impunea pentru Germania — statul conducător al Europei centrale — alianța cu Austro-Ungaria și de asemenea, pentru Italia, alipirea la această alianță.

Această constelație nouă și-a căpătat întărire desăvârșită mai ales prin dușmănia, multă vreme ascunsă, dar din ce în ce mai dată pe față, în vremea din urmă și a Angliei, în deosebi în potrirea Germaniei. (V. N.)

Concesii. Nu sunt nici un fel de concesii; ne vestesc toate informațiile din Budapesta. Cu toate acestea partidele cooperatoare sunt hotărâte a primi guvernul, sub șefia lui Andrassy, și vor face cu orice mijloace, să treacă prin cameră indemnitatea!

Eri s-a ținut un nou consiliu de miniștri.

Alegerea din Garansebeș. După cum aflăm, I. P. S. Sa mitropolitul din Sibiu a luat la cunoștință termenul de 4 Dec. n., fixat pentru ale-

gerea de episcop în Caransebeș, și a delegat de mandatar al său, pe arhimandritul *Musta*. Toată lumea era de firma convingere, după cum ni-se spune, că actul alegerii va fi condus de însuși Mitropolitul, pentru ca astfel să asigure reușita lui Hamsea.

Partidul național n-a ținut până acum nici o consfătuire, pentru designarea candidatului. Burdăștii lucră din răspuțeri pentru Olariu. *Insuși candidatul colindă pe la deputați, cerșindu-le voturile!!* Rușinoasă treabă.

Situația e cu totul nelămurită, și mult mai proastă decât înaintea alegerii a doua.

În contra unității culturale. Ministrul nostru de comerț a oprit distribuția poștală a zărelor din București: *»Viitorul«, »Minerva«, »Conservatorul«* precum și cartea scrisă în limba franceză de d-l Nicolae Iorga, *»Ungurii și naționalitatea română în 1909. Procesul de presă și alte persecuțiuni«*.

Aplauzele noastre...

»Lupta« despre votarea cu Iusth. Răspunzând unui articol scris de Ugron, *»Lupta«* explică astfel votul naționaliștilor:

»D-l Ugron guvernamentalul de astăzi, dar mare oponent pe vremuri, va înțelege, că fiecare vot dat lui Gál înseamnă o întărire a guvernului, a lui Andrassy de pildă sau a lui Apponyi. — Atâta ajunge, chiar dacă și Iusth ar fi de aceeași părură cu antagoniștii săi. Iusth până acum are, cel puțin avantajul de a nu i-se fi dat ocazia să ne facă ce ni-a făcut Andrassy și Apponyi. Dar abstracție făcând dela această împrejurare — în opoziție se întâmplă adese ori să se întâlnească alături tendințe diametral opuse între sine. Astfel de eventualități nu îndreptățesc nici un fel de combinații sau concluzii.«

»O lege-i ca și cealaltă.« La loc de frunte, aristocratica, academica și sovinișta *»Bud. Hirlap«,* face astfel de prețioase mărturisiri: *»Așadar să nu ne mai îmbățăm cu apă rece; oamenii inteligenți să nu se mai zăpăcească pentru cifre: pentru 48, pentru 67. În urma celor întâmplăte în partidul independentist, am ajuns în sfârșit la cea mai normală situație: puterea noastră este legea. Iar legi nu sunt de două feluri. Între legi nu poți alege după plac. Sau e sfântă Legea și atunci e sfântă orice lege, sau nu e. Dacă nu recunoaștem una, le-am făcut șubrede și pe cealaltă. Dacă alegem între ele noi, nu putem opri nici pe Alul să aleagă. Nu putem adică unii sta pe 48, alții pe 49 și iar alții pe 67. Trebuie să stăm cu toții pe întregul cod, pe colecția de legi, în care se cuprinde și una și alta. Dacă au fost deci 48-iști și 67-iști, a fost o situație anormală. Astăzi ezaminând progresele fixate, nu mai există aceea deosebire. Astăzi nu mai sunt 48-iști, au căzut deci și 67 iștii, tot așa cum dispăre nu-ul, îndată*

ce nu mai este un *da*. Acuma sunt puse în vedere tot respălări, (?) ce se pot obține... etc. etc.

Și nu i-e teamă parvenitului confrate să cităm cuvintele sale tocmai în contra protectorului ei, generosul conte de Canossa??

Vrajă între Sârbi radicali. Duminecă I. Tomici a convocat poporul la adunare în Neoplanta, și s-au adunat o mulțime de oameni. Aproape toți fruntașii erau de față. Scopul adunării era, după cum spun ziarele maghiare, să ceară seamă și să desavueze pe acei mai tineri din partid, învinși de corupție. Agitația era mare. Când s-a sculat I. Tomici, după al treilea orator și s-a trudit să ia apărarea celor învinuți, întreagă asistența a izbucnit în strigăte injurioase. Tomici nu și-a putut continua vorbirea. Dar nici aderenții lui, cu toate că erau în minoritate, nu s-au lăsat, și când avocatul Ilici Bronco, medicul *Szinyarev*, preotul *Műcs*, și neguțătorul *Georgevics*, au încercat să vorbească în contra corupției, au făcut o gălăgie de a trebuit să intervină poliția și să împrăștie adunarea, înainte de ce s-ar fi putut aduce vreo hotărâre.

Iarăși la Apponyi.

D-l Lazar Triteanu dă în *»T. R.«* următoarele declarații, față de cele scrise de noi, sub acest titlu, și de alții sub alt titlu:

1. Eu am fost trimis la Budapesta prin rezoluția conzistorială din 23 Iulie v. a. e. nr. 8350 școl. în mai multe afaceri școlare pendente la ministerul de culte. Nu mi-am putut îndeplini această esmisiune mai curând, din simplul motiv, că pește vară mai unul, mai altul dintre referenții de resort, erau duși în concediu.

2. Concluzul congresului nostru național-bisericesc adus în chestiunea limbei de catechizare în școlile de stat s-a expedit prin poștă ministrului de culte și instrucțiune publică cu hârtia conzistorului metropolitan din 19 Octombrie v. a. e. nr. 473 M. Guvernul pe baza dreptului său de supremă inspecțiune a reclamat și în trecut toate concluziile sinodale și congresuale, cari concluse i-s-au și trimis.

3. Am căutat să vorbesc și cu d-l ministru Apponyi și m-am silit a-l convinge despre unele păreri greșite ce-și formase pe baza comunicatelor ziaristice de regulă tendențioase. Că ce anume am vorbit și ce a zis d-l ministru, cel puțin deocamdată nu aparține publicității. Nu este adevărat însă, că ar fi făcut unele declarațiuni de natură amenințătoare la adresa bisericeii noastre pentru cazul, că va rămânea și mai departe la guvern.

Un răspuns d-lui Dr. Horváth.

„Drapelul“ dă un răspuns mai lung articolului publicat de noi. Reținem părțile mai cu a-plomb din acel răspuns:

D-l Horváth este însă un prea mare optimist. El trăește în convingerea că găsirea unui adevăr ajunge, ca acel adevăr să se și afirme în viața publică. El nu-și dă seamă de acel noian de greutăți, cari silesc de multe-ori și pe cel mai loial politician să-și calce pe convingere și să meargă cu lumea, care l-ar zdrobi în cazul când ar încerca să se opună.

Iată de pildă cazul Iusth.

D-l Iusth a vorbit la Macău destul de limpede, dar... de chestia de naționalități — cea mai importantă chiar și în actuala criză — n-a făcut nici o amintire, când tocmai acolo era locul să vorbească și în privința aceasta un limbaj de tot lămurit, căci anturajul lui Kossuth tocmai cu chestia de naționalități voește să motiveze abandonarea luptei contra implacabilei Viene!

Dar n-a vorbit! Și așa credem, că d-l Iusth și-a dat foarte bine seamă de ce nu a vorbit.

Noi suntem convinși că dacă d-l Iusth propaga la Macău ideile unei păci cinstite cu naționalitățile, nici pe departe nu rețurta învingerea în partid.

Între asemenea condiții oferă acțiunea d-lui Horváth foarte puține șanse de izbândă.

Chestia de naționalități este o chestie prea importantă și prea adânc tăietoare în întreaga viață a țării, decât să poară fi tratată în ascuns și cu evitarea timidă a publicității.

Dacă este o chestie în țară care reclamă un tratament pe față, fără gând ascuns, fără rezerve și apucături tactice, apoi negreșit că chestia de naționalități este aceasta.

D-l Iusth caută astăzi aderenți pentru banca independentă și pare că nu s-ar sfi a primi în șirele combatanților și pe deputații naționaliști. Sub acest raport caută el astăzi o pace cu naționalitățile. Și așa pare că aceasta este ocazia de care vorbește d-l Horváth, când ne recomandă să prindem momentul potrivit, care poate nu se va mai ivi în curând.

Și tocmai aici zace greșala cea mare.

Chestia naționalităților dacă are peste tot să fie rezolvită pe cale pacifică în Ungaria, nu se poate altfel rezolvi decât în mod de tot independent de orice altă chestie, căci e o chestie organică a țării.

Eventuala rezolvire a chestiunii de naționalități aduce cu sine în mod necesar schimbarea întregului curs al vieții politice. Tocmai de aceea încercarea de a o rezolvi în mod incidental, sub raportul altei chestiuni, înseamnă mai curând compromiterea ideii, decât realizarea păcii naționale.

Gerald: Da, sunt convins lady Hunstanton, că are să vină, dacă va afla de ofertul, ce mi-a făcut lordul Illingworth. (Între lacheul cu șalul.)

Lady Hunstanton: Voiesc să-i scriu rugând-o să vină, să facă cunoștința lordului Illingworth. (Lacheului) Așteaptă Francis! (scrie o scrisoare.)

Lady Carolina: Mr. Arbuthnot, vă asigur de un viitor strălucit; ați început bine.

Gerald: Da, lady Carolino. Sper să fiu demn de un lord Illingworth.

Lady Carolina: Cred și eu.

Gerald (cătră Hester): Nu m-ați felicitat încă miss Worsley?

Hester: Ești încântat?

Gerald: Natural. Ofertul lordului Illingworth înseamnă pentru mine foarte mult — lucruri, cari până acum îmi păreau palide, nedeslășite, se desprind luminoase, în preajma speranțelor și viitorului meu.

Hester: Nimic să nu începem fără speranțe; chiar și viața e o nesfârșită speranță!

Lady Hunstanton: Carolino, tendințele lordului Illingworth, mi se pare, sunt mai mult pentru cariera diplomatică. I s-ar fi oferit Viena, așa am auzit, dar vestea e prea puțin întemeiată.

Lady Carolina: Anglia Jano, asta-i părerea mea, să nu fie reprezentată în străinătate, prin persoana unui bărbat ne-

însurat. Nu-i corect, ar da ușor naștere la complicații.

Lady Hunstanton: Ești prea fricoasă Carolino, crede-mă, ești prea fricoasă. Lordul Illingworth, de altfel se poate însura ori și când; se vorbea despre lady Kelso; familia ei ar fi însă prea număroasă, așa se exprimase lordul Illingworth... sigur nu știu, dar o compățimesc pe lady Kelso; părea destinată, să fie soția unui ambasador.

Lady Carolina: Dânsa, în orice caz, are un talent minunat să țină minte numele persoanelor și să le uite mutrele.

Lady Hunstanton: E foarte natural Carolino, nu-i așa? (Lacheului) Spune-i lui Henry, să aștepte răspunsul. — Gerald, i-am scris mamei D-tale câteva rânduri, împărtășindu-i vestea bună și rugând-o să vie negreșit, la diner. (Lacheul iese.)

Gerald: Lady Hunstanton, sunteți foarte bună. (cătră Hester) Miss Worsley, doriți să faceți o plimbare?

Hester: Cu plăcere. (iese cu Gerald.)

Lady Hunstanton: Sunt foarte mulțumită de norocul lui Gerald Arbuthnot. E un protejat al meu și îmi place a crede că lordul Illingworth i-a oferit postul de secretar din îndemnul propriu, fără cea mai neînsemnată influință din partea mea. E greu să mulțumești pe fle-care. Îmi aduc aminte de biata Charlotte Pagden... era nesuferită un sezon întreg, din cauza unei guvernante franceze, pe care o recomanda la totă lumea.

Lady Carolina: Cunosc guvernanta aceea, mi-a trimis-o și mie lady Pagden; dorea să se măntue de ea cât mai îngrabă; da, nu mă mir, era cu mult prea drăguță pentru o familie onorabilă.

Lady Hunstanton: Ah! de sigur.

Lady Carolina: Iohn, iarba e umedă, ar fi bine să-ți pui galoșii.

Sir Iohn: Te asigur Carolino, mă simt foarte bine, da, te asigur.

Lady Carolina: Iohn, e mai nemerit s-o judec eu; te rog să mă ascuți! (Sir Iohn se scoală și iese.)

Lady Hunstanton: Tu-l răsfeți Carolino, e prea mult! (Între lady Stutfield și mrs. Allonby.)

Lady Hunstanton: Îți place parcul, dragă, e foarte umbros, nu i așa?

Mrs. Allonby: Aveți o plantație admirabilă, lady Hunstanton.

Lady Stutfield: Admirabilă, admirabilă!

Mrs. Allonby: Dacă ași trăi numai șase luni la țară, sunt convinsă, că m'a-i liniști așa de mult, încât n'ași mai da ocazie nimănui să mă vorbească.

Lady Hunstanton: Draga mea, te asigur, viața dela țară nu poate influența astfel pe o persoană. *Wellthorpe* e la o distanță numai de 2 mile de aici și totuși lady Belton s'a încumetat să fugă cu lordul Fethersdale. Mi-aduc foarte bine aminte. Lordul Belton muri după trei zile lovit de apoplexie... sau de bucurie, nu mai mi-aduc

aminte. Eram o societate mai mare și ne interesam foarte mult de întreaga afacere.

Mrs. Allonby: Eu, din parte-mi, consider fuga de o lașitate. Înțeleg să fugi de pericol, dar pericolul e o raritate în viața modernă.

Lady Carolina: Astăzi, pare-mi-se, femeile tinere privesc ținta vieții lor în faptul, de-a se juca cu focul.

Mrs. Allonby: Să te joci cu focul dar să nu te arzi, lady Carolino, acesta ar fi singurul avantaj posibil; numai aceea se ard, cari nu înțeleg jocul.

Lady Stutfield: A da, înțeleg, e foarte, foarte folositor.

Lady Hunstanton: Nu-mi pot da seama mrs. Allonby, cum poate progresa lumea cu astfel de teorii!

Lady Stutfield: A, da, înțeleg, lumea e creată pentru bărbați și nu pentru femei.

Mrs. Allonby: Nu vorbiți așa, lady Stutfield. Noi femeile, suntem situate mai splendid decât bărbații, nouă ni sunt oprite cu mult mai multe și e foarte bine așa.

Lady Stutfield: Da, da, e foarte, foarte adevărat, vezi nu mă mai gândeam și la asta.

(Între Sir Iohn și Mr. Kelvil.)

(Va urma)

Bilanțul general pe 1908

Conform uzului din anii trecuți venim și acum a prezenta cetitorilor noștri bilanțul general al totalității băncilor noastre pe anul 1908. Bilanțul cuprinde datele dela 129 societăți pe acții și 30 însoțiri, în total deci dela 159 institute.

Cifrele bilanțului sunt cu atât mai interesante, cu cât ele reoglindează situația totalității băncilor noastre în primul an de gestiune următor anului de criză 1907. Și primul an de reculegere, după anul critic, a fost precum arată bilanțul general, totodată un nou an de progres. Totalul activelor a crescut cu aproape 15.9 mil. la coroane 161.24 mil., iar profitul net cu mai mult de cor. 339 mii la considerabila sumă de coroane 283 milioane.

Ramul principal de afacere, *escontul*, care în anul 1907, cu toată situația critică a pieței de bani ori poate tocmai din cauza aceea, a crescut cu mai mult de cor. 72 mil. la cor. 75.4 mil., arată la finele anului 1908 o nouă creștere de cor. 8.38 milioane, cifrându-se în total cu considerabila sumă de cor. 83.79 mil.

Decreștere arată dintre active numai *creditele personale* (oblig. cu caventa) de circa 600 mii la coroane 6.50 milioane, ceea ce-și află explicarea în faptul că majoritatea băncilor noastre din considerații de mobilitate, preferă cambiile față de obligațiile cu caventa, mai greu incasabile.

Dintre pozițiile pasive ale bilanțului general este de relevat: *capitalul societar*. Urcările de capital prin emisiuni nouă, începute în 1907 și cari în acest an au sporit *capitalul băncilor noastre* cu cor. 5.1 milioane s-au continuat și în 1908 dar în măsură mult mai mică. Totuși creșterea față de 1907 este de cor. 2.52 mil. cifrându-se în total capitalul soc. al băncilor noastre la finele anului 1908 cu cor. 20.77 milioane, din care vărsat cor. 20.58 milioane.

Fondurile de rezervă, inclusive fondul de garanție, al scrisurilor fonciare »Albina« de cor. 500.000.—, la finele anului 1907 de cor. 7.08 mil., au crescut până la finele anului 1908 cu coroane 774 mii la cor. 7.35 milioane; creșterea este deci de 11%.

Depozitele spre fructificare, cari formează cea mai însemnată poziție a pasivelor, reprezentând 48.94% ale acestora, se cifrează la finele anului 1908 cu cor. 78.91 mil., arătând față de 1907 o creștere de cor. 4.75 mil.

Profitul net al totalității băncilor noastre, deși în urma ameliorării situației financiare cele mai multe și-au redus în 1908 etalonul urcat în 1907, a crescut în 1908 față de anul precedent cu c. 339.258 la respectabila sumă de cor. 2.839.258.

Rentabilitatea capitalului soc. a fost deci la totalitatea băncilor noastre în anul 1908 de 13.78% față de 14.09% în 1907 și 19.09% în 1906. (Rev. Ec.)

STIRILE ZILEI.

— 4 Noemvrie v.

Romanticism. Procesul d-nei Steinheil era cam lăncezând; interesul se arăta scăzând, când apărură de-odată un »fapt nou« care ridică acțiunea și hrăni curiozitatea. Incidentul se cunoaște. Tânărul Jean Lefebvre, de 21 de ani, fără domiciliu, veni să se predea justiției, declarându-se vinovat de fapta imputată d-nei Steinheil.

El dete amănunte: arată peruca roșie cu care ar fi fost deghizat în acea noapte a crimei, jucând rolul »fetei cu părul roșu« pe care eroina afirmă că a văzut-o împreună cu doi bărbați criminali.

Deși președintele curții cu jurați preveni publicul, arătându-i că în această afacere au avut loc atâtea mistificări, și probabil aceasta nu e decât una mai mult, tânărul Lefebvre persista în declarațiunile sale, până când, într-un târziu, dat pe mâna unui foarte abil judecător de instrucție,

fu atât de strămtorat cu întrebările puse, încât nu-și mai putu susține declarațiile și recunoscu adevărul. E un băiat de 17 ani, al unui negustor, burghez cum se cade — Papa Collard — înamorat de d-na Steinheil despre a cărei nevinovăție e »convins«, firește, și pe care spera s-o scape luând asupra-și complicitatea la crimă. De altfel poliția de siguranță a Parizului îl cunoștea, căci scrisese și în alt rând unui judecător de instrucție în afacerea crimei și când s-a prezentat un agent al siguranței în anchetă, descoperi... caete de versuri, ceea ce-l făcu să prevină pe tatăl băiatului:

— »Băgați de seamă, asta o să facă pozne. Cum poate un tânăr cuminte să scrie versuri?«

Tatăl lui de mult se temea, c-o să-l compromită. Il auzia recitind pe Lamartine și pe alții.

Și în adevăr. Cartierul Montmartre rîde de comedia tânărului Lefebvre, băiatul negustorului, înamorat de eroina senzaționalului proces și gata să o apere cu sacrificiul său propriu.

Moșia din Merișani. »N. R.« scrie: Nr. 232 al »Tribunei« din Arad dă petiția bisericii românești ortodoxe din Ardeal și Ungaria prin care se cere lui Cuza-Vodă întărirea daniei, de către Constantin-Vodă Brâncoveanu, a moșiei Merișanilor către vechii vlădici din Bălgard. S-a descoperit încă de atunci, că moșia e în mâna unor particulari cari o stăpânesc de foarte multă vreme, așa încât prescripția a intervenit. Regele Carol ar putea repara însă nedreptatea vremilor printr-o danie din caseta sa privată.

Premiul Nobel pentru literatură îl va lua anul acesta, probabil, cunoscuta scriitoare svedeză Selma Lagerlöf.

Zilele de sărbătoare în România, vor fi reduse în mod considerabil, prin noul proiect de lege, ce se va supune la desbatere, în sesiunea de toamnă. Repaos duminical se va ține numai în următoarele sărbători:

Anul nou (Sf. Vasile), Botezul Domnului, Sf. Ion Botezătorul, Prima și a doua zi de Paști, Sf. Gheorghe, S-ții Const. și Elena, S-ții apostoli Petru și Pavel, Rusaliiile (prima zi), Adormirea Maicii Domnului, Sf. Dumitru, Sf. Nicolae, Prima și a doua zi de Crăciun, Zece Maiu.

O nouă moșie românească. În părțile bănățene, un brav țaran român din Saravale, a cumpărat moșia contelui Gyulay, cu casă, masă, și criptă cu tot! Numele vrednicului român este Isac Ourșă.

Din isprăvile d-lui Nicolae Șerban. Cătim că deputatul Arpașului a contribuit cu suma de 500 cor. la un album, ce se va oferi deputatului Păgărașului, navelistul Mikszáth. Recunoaștem cu plăcere, d-l Șerban contribuie de-abinele și pentru cultura română. Ar fi putut însă zice și dânsul cătră cei ce îi ceruseră parale, ca și Al. Mocsonyi, când au venit la el cu o colecție pentru teatru maghiar: »Dați voi pentru teatru românesc atâta, dau și eu pentru teatru maghiar atâta!«

Dar să te ridici la oare-cari înălțimi, e greu chiar și în secolul aeroplanelor.

Cununie. D-șoara Veturia *Podoabă* și d-l Dr. Livius *Pandrea* invită la cununia lor, care se va celebra Duminică în 21 Nov. în Cluj.

Cea mai generoasă regină. Ziarele din străinătate, scriu despre un pianist, Wladimir Dolanski, care de mic copil își perdu o mână și un ochi în urma unei esplezii. A fost crescut într-un institut pentru orbi. Aci apucă să citească biografiile muzicianilor celebri, și în sufletul lui se trezindur după aceeași glorie. Cu o stăruință de fier se puse să învețe pian. La vârsta de 12 ani știa de-a rostul o multime de compoziții grele. Atunci Carmen Sylva îi veni în ajutor cu o rentă lunară de 75 franci, și cu acest ajutor Dola ski făcu o splendidă carieră. Astăzi îl aplaudă și resplătește insutit, cea mai aleasă lume.

Ce-a spus generalul Asinari di Bernazzo. »Matin« află că generalul a rostit următoarele cuvinte, cu prilejul aducerii steagului pentru reg. de cavalerie, din Brescia, lângă granița austriacă, în fața întăriturilor ce Austria durează: »Regele nostru și-a întors ochii cătră granița răsariteană a Italiei. Dincolo zac în robie orașe italiene, frații italieni așteaptă cu nerăbdare ceasul liberării de supt jugul străin, cum s-a liberat Venetia«. Mai grav

e că Asinari e dintre generalii la cari regele Italiei ține mai mult. Acest discurs ar fi în legătură cu oare-cari greutăți diplomatice. E totdeodată răspuns la discursurile rășboinice ale admiralului Austro-ungar Montecuccoli. Cum am vestit, pe Asinari, l-au trecut în neactivitate.

Petreckeri. »Societatea meseriașilor din Blaj« dă o petrecere cu dans Duminică în 21 Noemvrie.

Escenricitate engleză. Una din femeile bogate ale Americi Mrs. Ogdan Goetet, trăește actualmente în Londra pentru ca să urmeze o cură, numită »cura drumului de fier subteran«. Mrs Goete suferă de mai mulți ani de astmă; ea a căutat vindecare în toate stațiunile balneare și climaterice din lume, dar în zadar. Ca milionară obicinua să călătorească în trenuri de lux, în automobil și în yachtul ei propriu. Numai ca să se distreze a uzat ea zilele trecute la Londra de trenul subteran. Aci făcu constatarea surprinzătoare, că răsuflarea i s-a ușurat. Medicul ei, pe care îl încunoștiință, o sfătui să călătorească câteva săptămâni fără întreruperi în trenul subteran. Mrs. Goetet urmează acum sfatul; locuște într-unul din cele mai elegante hoteluri ale Londrei, și îl părăsește zilnic înainte de masă, ca să traverseze orașul în lung și lat. Se poate presupune, că în curând »cura drumului de fier subteran« va ajunge la modă în Anglia.

Locale. Suntem rugați a publica avizul, că »Reuniunea de cântări și gimnastică«, neputând ținea adunarea generală acumă Luni, din lipsa de membrii prezenți — convoacă pe Luni viitoare, 22 Nov., a doua oară adunarea sa generală, rugând stăruitor să se prezinte membrii!! Impliniți acuma dorința convocatorilor, dar a treia convocare nu o mai publicăm, nici decât. Ne vom »sfilii« — noi!

— Luni în 27 Nov. celebrul pianist *Sauer* va da un mare concert, la Redută. Atragem atenția publicului de pe acum.

— De mâne începând, băile Eforiei sunt iarăși deschise pentru public.

»Apollo« bioscop. Cu Sâmbătă 20 Nov. va începe reprezentațiile sale în hala festivă anume întocmită, cinematograful »Apollo«, care va sta în permanență la Brașov. Cele mai variate și mai luminoase proiectiuni!

Erată. În foiletonul numărului de ieri, 4/17 Noemvrie, coloana întâi, să se cetească în titlu în loc de »Feciora« — »Fecioara«; rândul 11 de sus în loc de »cu introducerea« — »în traducerea«, și rândul 4 de jos în loc de »Fiasko« — »Fiesko«.

Varietăți.

Viitorul baloanelor și aeroplanelor. Inginerul R. Mederer (Worms) e de părere, că până acumă baloanele și aeroplanele sunt numai mașini pentru sport și de loc mijloc practice de transport. În adevăr, motoarele întrebuintate sunt prea greoaie și prea costisitoare, pe lângă, că nu sunt în stare a birui vânturi ceva-ceva mai puternice. Pe câtă vreme baloanele și aeroplanele vor fi supuse la toanele vântului, nu vor putea concura cu celelalte mijloace de transport. Aeroplanele nu pot cuteza cu motoarele lor să zboare peste păduri, peste orașe sau peste apă, căci sunt veșnic în primejdie de-a cădea și a se nimici. Înțelege ori-cine că, pe cât timp, vor zbura numai peste câmpii netede și goale, sunt numai și numai lucruri de sport.

Chestia motoarelor e cea de căpetenie atât pentru baloane cât și pentru aeroplan. Este însă cu puțință un motor care să corăspundă la nevoile acestora?

Răspunde că da. Spune că nu s-a băgat seamă, cărei împrejurări datorește Farman izbânda lui dia urmă, (zbor de 4 ceasuri, 17 m. și 54 de secunde, 242 de km.), după isprava destul de slabă de la Reims. Se știe însă c-a înlocuit motorul vechiu cu unul rotitor.

Aceste motoare sunt nouă și abia au început unele firme a le construi. Tot motorul se mișcă rotindu-se și deci produce cătîme mare de putere vie, mult mai multă de cât la cele la cari se învârtește numai o roată.

Această mișcare rotitoare, chiar dacă se întâmplă de se smintește cumva mecanismul aprinderei, face de nu se oprește mașina chiar îndată și dă răgaz să-i regulăm aprinderea. Rotindu-se repede, mașina se răcește și nu mai e nevoie de apă sau de alte mijloace de răcit, ca la mașinile întrebuintate acumă.

Dar acest motor tot nu este ideal, căci suferă de un neajuns: i se descio-

călează părțile din pricina mișcării. Motorul adevărat e *turbina cu gaz, turbina cu explozie*, la care avem toate însușirile bune ale mașinilor rotative și pe cele rele, nu. Numai turbinele cu gaz vor face ca baloanele și aeroplanele să fie mijloace practice de transport.

Această mașină o să facă mai mare revoluție decât turbina cu aburi.

ULTIME ȘTIRI.

Decisul congresului anulat!!

O nouă lovitură.

În »Monitorul Oficial« cene sosește în ultimele ore, găsim un decret regal, care jignește adânc sentimentele noastre de lealitate. Hotărârea congresului național-bisericesc, prin care catiheții ortodocși sunt opriti în chestii de catechizare, de a asculta de poruncile altor autorități, decât de cele date autoritățile bisericești, cărora le sunt supuși — este declarată de nulă, prin decretul regal amintit, în virtutea dreptului de supremă inspecțiune, ce compete Suveranului încoronat!!

În adresa ministrului de culte Apponyi, cătră rege, prin care propune să fie anulată hotărârea congresului, se îngrămădesc o mulțime de întortocheți dușmănoase.

Intâiașdata este învinuit Conzistorul, că pe ordinea de zi a desbatelilor dela congres, cerută înainte (pe nedrept!) de ministru, n-a fost pusă chestie ordonanței de catechizare! Această chestie a fost vărâtă ulterior în ordinea de zi, fără controlul ministrului.

În al doilea rând Apponyi »argumenta«, că cercul de competență al congresului este restrâns la afaceri autonome școlare, bisericești și fundationale. Aducând deci congresul cunoscuta hotărâre, a disconsiderat puterea și autoritatea statului, ba chiar s-a amestecat în competența de drept a statului, referindu-se ordonanța tocmai la școalele de stat.

Hotărârea congresului, »argumenta« mai departe ministrul, este de-adreptul un atac în contra ordinei de drept din stat, căci prin ea se face silă asupra caticheților, și îi îndeamnă a nu se supune legilor principale și dispozițiilor luate de autoritățile civile!...

— Înțelegem acumă zorul depeșelor. Marele ministru vânează după »merite patriotice«, tocmai ca un pretorel dela sate. Se apropie alegerile... și una a trecut. Pentru cele ce vin trebuie puțin foc bengalic. Pentru cea care a trecut trebuia o — răsbunare.

Și răzbunătorul conte iarăș a impuns cu — acul.

Bibliografie.

Bucolicile și Georgicele lui Vergiliu traduse de cunoscutul și apreciatul scriitor și profesor pensionar M. *Străjanu*. București I. V. Socecu. Se pot procura prin librăria A. *Mureșianu*. Prețul cor. 2.60 plus 10 fil. porto.

Traducerea e făcută de un bărbă competent, din cuvint în cuvint și e însoțită de analiza tuturor cuvintelor cuprinse în textul latin. Elevii gimnasialicari au fost nevoiți până acumă a utiliza, traduceri streine, de sigur se vor bucura de această carte.

M. Străjanu: »Legătura între filosofie« și științele exoexperimentale. I. Înțelesul filosofiei. II. Problema puterii de viață ca hotar între filosofie și știință. — Prețul 50 bani, plus 10 bani porto.

M. Străjanu: »Nerina«, un episod din viața poetului Leopardi (năvelă după Paul Heyse). Prețul 30 b., plus 5 b. porto.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Râm.

Redactor respons.: Dr. Sever Dan.

Dela librăria „GAZETEI” Braşov se pot procura următoarele cărţi

(La cărţile aici înscrise este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandaţie.)

Becescu: „Stefan cel mare”	Cor.	-50
Răzvanovul: „Popasuri vânătoareşti”		1 50
Bărsan: „Visuri de noroc”		2-
Negoescu: „Fabule şi fabulişti”		1-25
Slavici: „Vatra părăsită”		2-
„Din bătrâni”		2-50
Sandru Aldea: „Două neamuri”		1-50
Razeti: „Epigrame”		1-50
Mera: „Din lumea basmelor”		3-50
Cioflec: „Doamne ajutăne”		1-50
Liveacu: „Florea Marin”		1-50
Lecca: „Poezii”		1-50
Popp Vasilie: „Domniţa viorică”		2-
„Ris şi plâns”		1-50
Sudoveanu: „Şoimii”		1-50
„Dureri înăbuşite”		2-
„Crisma lui Moş Precup”		2-
Alexandrescu: „Ve/suri”		1-25
Brătescu: „Nuvele”		1-50
Bolintineanu: „Poesii”		1-50
Negruţii: „Proză”		1-50
Constanta Hudoş: „Frumos”		1-50
Ispirescu: „Basme”		1-50
Gorun: „Taina a şasea”		1-50
Leca: „Tainele cerului”		1-50
Pann: „Povestea Vorbei”		1-50
Negoescu: „Fabule”		1-21
Livescu: „Nu se cuvine”		1-50
Jules Brun: „Moşnegul de la munte” (roman)		1-50
Bărsan: „Popasuri vânătoareşti”		1-50
Coatu: „Din viaţa ţărănească”		1-50
Sadoveanu: „Mermântul unui copil”		2-
„La noi în Viişoară”		2-
Urechia: „In Buceci”		1-50
Dauş: „Doamna Oltea” teatru		1-
Alexandri: „Poesii”		1-50
Iorga: „Negoţul şi meşteşugul”		2-50
Fopovici Aurel: „Vorbe înțelepte”		1-50
Petrescu N. Petra: „Ilie Marin”		1-50
Smara: „Corbul cu pene de aur”		2-50
Boureaanu: „Povestiri din copil.”		1-50
Alexandri: „Poesii” (30 bani porto)		1-50
„Teatru” I, II, III & .		1-50
„Proză”		1-50
„Teatru vol. I. II. III. IV. & .		1-50
„Proză” opere compl.”		1-50
Bratescu Vomeşti: „Nuvele şi schiţe”		1-50
Alexandrescu: „Versuri şi prosă”		1-25
Bolintineanu D.: „Opere compl.”		1-50
Creangă: „Opere complete”		1-50
Beldiceanu: „Chipuri de mahalala”		1-50
Eminescu: „Literatura populară”		1-50
„Geniu pustiu”		2-
„Serieri politice şi literare”		2-
Filimon: „Ciocoi vechi şi noi”		1-50
Negruii: „Opere complete”		1-50
Cumţan Maria: „Poezii”		1-25
Chendi Ilarie: „Preludii”		2-50
„Fragmente”		2-50
Grigorovitz: „Chipuri şi graiuri din Bucovina”		2-50
Hodoş Constanţa „Frumos”		1-50
Iorga: „Istoria Românilor în chipuri şi icoane”		2-50
„Gânduri şi sfaturi”		1-50
„Neamul românesc în Bucovina”		1-50
„Cuvinte ad-vărate”		2-50
„Sate şi mănăstiri”		2-50
S. Nădejde: „Robia Banului”		2-
„Patimi”		2-
Speranţa: „Teatru sâtesc „Mireasa”		-50
„Curcanii”		-50
„Lângă Pământ”		-50
Odobescu: „Opere complete”		1-50
Tănăsescu: „Teatru de şcoală”		1-
Slavici: „Manea”		2-50
A. O. Maior: „Biblioteca copiilor” vol. I. şi II. & .		1-60
Elena Farago: „Versuri”		1-50
Bolcaş: „Navăliiri bartare”		1-
Ciocărlan: „Traiu nostru”		1-50
Iosif Lt. O.: „Credinţe”		1-50
Jules Brun: „Moşnegul dela munte”		1-50
Coşbuc: „Fire de tort”		2-50
„Povestea unei coroane de oţel”		1-50
„Săcontala” Traducere liberă după Calidasa”		5-
„Cântec de vitejie”		1-
Cujbă: „Povestiri din copilărie”		2-
Caragiab: „Note şi schiţe”		2-
Al. Florini: „Poveşti populare”		2-
Iosif: „A fost odată”		1-
Moruzi: „Ruşii şi Românii”	Cor.	1-50
H. Petrescu: Maxim Gorki nuvele”	Cor.	1-
Cinra: „Icoane”		1-20
Stelian Kusu: „Foiletoane”		1-

Bărsan Z.: „Ramuri”	2-
Bontescu: „Ego”	1-50
Carmen Silva: „Valuri alinate”	1-50
„Povestiri din răsbou”	2-
„Aimintirile Căpraru-lui Ghiorghişa”	2-
Delatissima: „100 bazme”	2-50
Gârlean Emilgar:	1-50

GEORGE BUCĂ
croitor bărbătesc,
Braşov, Strada Orfanilor Nr. 7.
Confectionează:
Costume moderne.
Fason elegant.
Depozit de
Stofe veritabile englezeşti.

Original Victoria,
Köhler,
Afrauna,
Wittina,
Gritzner,
sunt maşini de cusut de cea mai bună calitate.
Fabricate de clasa primă în ce priveşte aranjamentul şi executarea lucrărilor.
Reprezentante de
MICHAEL MOOSER,
Braşov, Strada Porţii Nr. 39,
mare atelier mecanice de reparaturi. Maşine de scris şi Gramafonae se reparaază.
715,16-50)

Contra tusei, răguşelei şi catarului are efect mai bun
Bomboane Pemete
ale lui **RETHY**
a se observă, ca la cumpărare să se ceară expres **Bomboane Réthy**, deoarece sunt multe imitaţii rele
1 Carton 60 bani.
Să cumpărăm numai
RETHY Pemete bombone!

WILHELM SCHMIDTS,
Frauzările fine şi de lux.
Brutărie, Vânzare de făină.
Braşov, Str. Apei 3, Str. Hirscher 2.
In fie care zi se capătă de 3-ori **franzesele pro spete, şi pâne de casă.**
Pâne neagră Graham proaspătă.
Cozonaci şi Pizmeţi proaspeţi în fie-care zi.
La toate expoziţiile unda su luat parte, p odusele mele au fost premiate cu cel dintăiu preţ. La expoziţia din Bucureşti din anul 1906 premiat cu meda ia de argint.

ANUNCIURI
(inserţiuni şi recl.)
sunt a se adresa subscripzi-
administratiun. şi in cazul pu-
licării unui anunciu mai mult
de odată se face scodământ,
care creşce cu cât publicarea
se face mai de multe-ori.
Admi istr. „Gazetei Trans-

La prea înalta poruncă a **Maiest. Sale Apost. c. şi reg.**
A XXVII. LOTERIE de Stat c. şi r.
pentru scopuri de binefaceri militare.
Loteria acésta unică în Austria legal concesionată conţine 18.386 câştiguri în bani gata în suma totală de 514.800 Cor.
Câştigul principal 200.000 coróne bani gata.
Tragerea urmază irevocabil in 16 Dec. 1909. Un los costă 4 coróne.
Losuri se capătă la secţiile loteriilor de stat in Viena III Vordere Zollamtsstrasse 7. Colectanţii de loterie, Trafic, la oficiile de dare, poste, telegraf şi cai ferate, zarafii etc. Planuri pentru cumpărători gratis.
Losurile se trimit franco.
Directia c. r. a loteriei,
Secţia loteriei de stat.
(772.8-10)

Cursul la bursa din Viena.
Din 16 Noembrie n. 1909.

Renta ung. de aur 4%	113 -
R-nta de coróne ung. 4%	22.45
Impr. cáil. rer. ung. in aur 3 1/2%	82.10
Impr. cáil. fer. ung. in argint 4%	93 -
Bonuri rurale croate-slavone	94 -
Impr. ung. cu premii	213 -
Losuri pentru reg. Tisei şi Seghedin	149 -
Renta de hârtie austr. 4 1/10	95.-
Renta de argint austr. 4 1/10	94.90
Renta de aur austr. 4%	116.75
Renta de coróne austr. 4%	94.95
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	84.40
Los.rii din 1860	167.25
Acţiil de-ale Băncei ung. de credit	778.50
Acţiil de-ale Băncei austr. de credit	665.25
Acţiil de-ale Băncei austro-ung.	1766.-
Napoleondori.	19.16
Mărci imperiale germane	117.72 1/2
London vista	240.92 1/2
Paris vista.	95.62 1/2
Neto italiene.	94.90

Cursul pieţei Braşov.
Din 17 Noembrie n. 1909.

Bancnote rom. Cump.	18.80	Vend.	18.88
Argint român	18.70		18.80
Lire turcesci	21.50		21.50
Sens. fonc. Albine 5%	100.-		101.-
Ruble Rusesci	254.-		256.-
Napoleondori.	19.04		19.16
Sanbeni	11.20		11.40
Mărci germane	117.-		117.50

Pilule purgative zaharisite
ale lui
Philipp Neustein.
(Pilule Elisabeth a lui Neustein.)
Sunt a se prefera preparatelor similare in toată privinţa. Aceste pilule nu conţin substanţe stricacioase. Se folosesc cu cel mai mare efect la boala de pân-tece sunt uşor purgative, curată sângele. Foarte folositoare şi nevătămatoare la
Constipaţii,
care este cauza multor boale. Zaharisite le iau bucuos şi copii.
0 cutie cu 15 Pilule costă numai 30 b. 1 Sul cu 8 cutii care conţin 120 Pilule costă numai 2 cor. La trimiterea preţului de 2 cor. 45 bani se expediază 1 Sul franco.
Atenţiune! A se feri de imitaţii. Să se ceară Pilule purgative ale lui Philipp Neustein. Veritabile numai când cutia este provăzută cu instrucţie şi cu marca protocolată de scut, cu tipar roşu şi negru Sf. Leopold şi subscrierea „Philipp Neustein, farmacie”. Invahtoarele scutite de tribunalul comercial sunt subsemnate cu firma noastră
Farmacia Philipp Neustein
la „Sf. Leopold”, WIEN I Plankengasse 6.
Se capătă in toate farmaciile.

TIPOGRAFIA
A. Mureşianu
Braşov, Târgul Inului Nr. 30.
Acest stabiliment este provăzut cu cele mai bune mijloce tehnice şi fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus in poziţiune de a pute ésecuta **cri-ce comande** cu promptitudine şi acuratetă, precum:
IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ŞI COLORI.
CĂRŢI DE SCIINŢA, LITERATURĂ ŞI DIDACTICE
STATUTE.
FOI PERIODICE.
BILETE DE VISITĂ IMPRIMATE NORMATE.
PROGRAME ELEGANTE.
BILETE DE LOGODNĂ ŞI DE NUNŢĂ DUPA DORINŢĂ ŞI IN COLORI.
AVANTURI.
REGISTRE ŞI IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri
BILANŢURI.
Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.
Coverte, in totă mărim.a.
TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI ŞI RESTAURANTE.
PREŢURI-CURENTE ŞI DIVERSE
BILETE DE IMMORMENTARI.
Comandele eventuale se primesc în biuorul tipografiei, Braşov Târgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderept in curte. — Preţurile moderate. — Comandele din afară rogăm a le adresa la
Tipografia A. MUREŞIANU, Braşov.